

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **Ing. M. O.**, zastoupený Mgr. Ing. Jiřím Horou, advokátem se sídlem Moravské náměstí 690/15, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 11. 2022, čj. KUJI 97435/2022, sp. zn. OOSČ 835/2022 00SC/176, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 3. 2024, čj. 32 A 1/2023-46,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Žalobci **se u k l á d á** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Pelhřimov z 11. 8. 2022 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a to v souvislosti s porušením § 18 odst. 3 tohoto zákona, neboť v úseku s nejvyšší povolenou rychlostí 90 km/h mu byla naměřena rychlost 148 km/h po odečtu toleranční odchylky (pozn. NSS: podrobněji je tento skutek vymezen v bodě 1 v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Brně). Za tento přestupek uložil žalobci městský úřad pokutu ve výši 5 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Žalovaný v odvolacím řízení v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání proti tomuto rozhodnutí městského úřadu a toto rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který usnesením z 6. 2. 2023, čj. 32 A 1/2023-26, přiznal této žalobě odkladný účinek. Krajský soud žalobu posléze zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem.

[3] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost a současně navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Uvedl, že řízení vozidla je pro něj zcela nezbytné k výkonu zaměstnání, ve kterém připravuje PR

texty, reklamy a testy automobilů a nákladních vozidel. Bez možnosti řídit testovaná vozidla významně poklesne možnost jeho uplatnění. Případná ztráta jeho projektů a zaměstnání povede ke ztrátě možnosti obživy, což v kombinaci se současnou ekonomickou situací by mohlo vést k řetězové reakci vedoucí až ke ztrátě bydlení. Řízení vozidla je nutné i z rodinných důvodů, neboť pečuje o matku v seniorském věku, která žije cca 40 km od jeho bydliště. Bez možnosti řízení vozidla by nemohl pro ni zajistit léky, docházky k lékaři a nákupy. Pokud by odkladný účinek kasační stížnosti nebyl přiznán, tak by v průběhu tohoto řízení o kasační stížnosti byl již výkon zákazu vykonán a případný vyhovující rozsudek by již na vykonaném zákazu nic nezměnil.

[4] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí. Potřeba řídit při zaměstnání motorová vozidla je relativně obvyklá, a tedy újma, kterou tvrdí stěžovatel, by v takové situaci vznikla komukoliv jinému. Stěžovatel může své soukromé záležitosti obstarat i jinými způsoby dopravy. Institut přiznání odkladného účinku by měl být aplikován jen mimořádně. Zároveň přiznání odkladného účinku by bylo v rozporu s veřejným zájmem, kterým je v tomto případě ochrana ostatních účastníků silničního provozu. Význam správního trestu spočívá také v jeho preventivním účinku. Stěžovatel překročil povolenou rychlost o více než 50 km/h a v kartě řidiče má evidováno 15 záznamů, což svědčí o jeho lhostejnosti k dopravním předpisům. Jestliže je potřeba řízení vozidla pro stěžovatele natolik důležitá, jak tvrdí, tak by měl jednat takovým způsobem, aby mu řidičské oprávnění nebylo odňato.

[5] Nejvyšší správní soud k návrhu předně uvádí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), může jej však na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Předchozím rozhodnutím krajského soudu o přiznání odkladného účinku není Nejvyšší správní soud vázán (usnesení NSS z 11. 9. 2023, čj. 8 Afs 167/2023-64, bod 13).

[6] Kromě formální podmínky, jíž je vznesení příslušného návrhu, je tedy pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (usnesení rozšířeného senátu NSS z 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 24). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (usnesení NSS z 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, nebo z 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50, bod 5). Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (usnesení NSS z 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74, bod 9), přičemž stěžovatelem tvrzená a prokazovaná újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (usnesení NSS z 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20, bod 10). Oproti tomu zpochybnění přiznání odkladného účinku pro rozpor s důležitým veřejným zájmem leží na žalovaném (usnesení Krajského soudu v Hradci Králové z 23. 10. 2003, čj. 52 Ca 9/2003-144, č. 87/2004 Sb. NSS), zatímco stěžovateli postačí, bude-li tvrdit, že takový rozpor s důležitým veřejným zájmem nehrozí.

pokračování

[7] Nejvyšší správní soud v rámci své rozhodovací praxe dospěl k názoru, že „při posuzování žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 73 odst. 2 s. ř. s.) týkající se sankce za přestupek spočívající v zákazu řízení motorových vozidel je nutné poměřovat újmu stěžovatele s újmou, která by mohla vzniknout ostatním účastníkům silničního provozu. Nejvyšší správní soud k přiznání odkladného účinku v takových případech přistupuje pouze výjimečně, zpravidla je-li na řízení motorového vozidla existenčně závislý stěžovatel nebo jemu blízká osoba“ (usnesení NSS z 10. 4. 2013, čj. 6 As 29/2013-80). Za výjimečné situace lze dle dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu považovat například ty případy, ve kterých stěžovatel potřebuje vozidlo využívat nejen při hledání zaměstnání, ale též pro dopravu těžce nemocné tchýně pobírající příspěvek na mobilitu (usnesení z 15. 1. 2013, čj. 1 As 183/2012-33), nebo když stěžovateli, jako řidiči z povolání, hrozila bezprostředně ztráta zaměstnání (usnesení z 24. 2. 2012, čj. 9 As 6/2012-43, nebo usnesení z 21. 2. 2013, čj. 4 As 8/2013-19). Nejvyšší správní soud na druhou stranu poukazuje též na usnesení z 25. 9. 2008 čj. 2 As 60/2008-103, č. 1763/2009 Sb. NSS, ve kterém uvedl, že jakkoliv práce pojišťovacího makléře je spojena s větší mobilitou, než je to obvyklé u řady jiných zaměstnání, lze po něm požadovat, aby namísto přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přijal soudem příkladmo uvedená opatření (změna organizace práce, využívání hromadných dopravních prostředků či pomoci třetí osoby), jakkoliv jsou nepochybně značně nepohodlná, popř. též nákladnější.

[8] Nejvyšší správní soud nesporně, že nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti může stěžovateli způsobit újmu v podobě (alespoň dočasného) omezení jeho současného způsobu obživy, kdy je jednatelem společnosti, která poskytuje služby motoristického novináře. Nejvyšší správní soud připouští, že stěžovatel bude muset své pracovní aktivity přizpůsobit tomu, že testovaná vozidla nebude moci sám řídit a za tím účelem bude muset například zaměstnat další osobu. Jedná sice o možnost pro něj nepochybně nepohodlnou, popřípadě též nákladnější, nicméně ještě dostačující k zabezpečení výkonu povinností jednatele společnosti, která poskytuje i služby motoristického novináře. Ostatně jak je uvedeno v citované judikatuře výše, Nejvyšší správní soud přistupuje k přiznání odkladného účinku v těch situacích, kdy je stěžovatel na řízení motorového vozidla existenčně závislý, nikoli v situacích, kdy možnost řídit motorová vozidla představuje pouze pohodlnější a ekonomicky výhodnější způsob výkonu jeho zaměstnání.

[9] Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nicméně nelze pominout ani újmu hrozící ostatním účastníkům silničního provozu. Tu v dané věci Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako velmi závažnou v porovnání s újmou, která by vznikla stěžovateli. Vzal při tom v úvahu, že stěžovatel byl shledán vinným z přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší povolené rychlosti mimo obec o 58 km/h. Takové jednání je nutné považovat za velmi riskantní a nebezpečné, a to nikoliv jen pro přestupce, nýbrž i pro ostatní účastníky silničního provozu, kterým při nepozornosti řidiče v návaznosti na obtížnou ovladatelnost vozidla v takové rychlosti (148 km/h) při střetu zpravidla hrozí vážná újma na zdraví či smrt. Ostatně od stěžovatele, který se profesně věnuje motorismu, lze vzhledem k jeho přepokládaným zkušenostem zvláště vyžadovat bezpečné chování vůči ostatním účastníkům silničního provozu. Případnou újmu na zdraví, životě či majetku ostatních účastníků silničního provozu tak Nejvyšší správní soud shledává jako závažnější v porovnání s ekonomickou újmou, která může být stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku způsobena.

[10] Obdobně lze nahlížet i na obstarávání běžných záležitostí stěžovatelovy matky. Není jasné, proč by vyřízení jejích každodenních záležitostí stěžovatel nemohl zajistit i bez motorového vozidla, například při využití veřejné hromadné dopravy. V tomto ohledu stěžovatel neuvádí, zda má jeho matka např. sníženou schopnost pohybu, tj. že její zdravotní stav neumožňuje dopravu k lékaři jinak než pouze osobním automobilem. I v takovém případě by však stěžovatel mohl svoji matku dopravit k lékaři např. za pomoci taxislužby.

[11] S ohledem na skutkové okolnosti případu posoudil Nejvyšší správní soud újmu, která by mohla vzniknout ostatním účastníkům silničního provozu přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti jako nepoměrně větší, než je újma, která jeho nepřiznáním vznikne stěžovateli. Druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tak nebyla naplněna, z tohoto důvodu nebylo možné odkladný účinek kasační stížnosti přiznat. Nejvyšší správní soud se proto již blíže nezabýval třetí podmínkou pro přiznání odkladného účinku, totiž tím, zda by přiznání odkladného účinku nebylo v rozporu s veřejným zájmem.

[12] Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (usnesení NSS ze 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[13] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 tohoto zákona je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit (§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení NSS z 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32], přičemž poplatek je v takovém případě splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 věta druhá citovaného zákona). Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[14] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je 1080412824. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. května 2024

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu

pokračování

8 As 128/2024-39

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓